

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ НИЗЬКИХ ТЕМПЕРАТУР ім. Б. І. ВЕРКІНА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.О. Директора
ФТІНТ ім. Б. І. Веркіна
НАН України

М. І. Глушук

« 7 » *липень* 2020 р.

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Актуальні проблеми фізики низькотемпературного магнетизму
(назва навчальної дисципліни)

з галузі знань «10 Природничі науки»
за спеціальністю «104 Фізика та астрономія»

РОЗРОБНИК/-И:

доктор фізико-математичних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу математичної фізики ФТІНТ ім. Б. І. Веркіна НАН України Звягін Андрій Анатолійович

підпис

доктор фізико-математичних наук, старший науковий співробітник, завідувача відділу магнетизму ФТІНТ ім. Б. І. Веркіна НАН України Курносів Володимир Самуїлович

підпис

Погоджено Науковою радою з проблеми «Низькотемпературний магнетизм та оптика фероїків»
ФТІНТ ім. Б. І. Веркіна НАН України 28.05. 2020 р., протокол № 191

Голова Ради / М. Ф. Харченко /

Вчений секретар Ради / Н. М. Нестеренко /

Затверджено Вченою радою Фізико-технічного інституту низьких температур
ім. Б. І. Веркіна Національної академії наук України, 07.07. 2020 р., протокол № 5.

Силабус курсу

Актуальні проблеми фізики низькотемпературного магнетизму 2020-2021 навчальний рік

Назва курсу	Актуальні проблеми фізики низькотемпературного магнетизму
Адреса викладання курсу	м. Харків, пр. Науки, 47
Вищий навчальний заклад та відділ (кафедра), за якими закріплена дисципліна	Фізико-технічний інститут низьких температур ім. Б. І. Веркіна Національної академії наук України, відділ магнетизму
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 10 – природничі науки. Спеціальність: 104 Фізика та астрономія
Викладачі	д.ф-м.н. Звягін А.А., д.ф-м.н. Курносов В.С., к.ф-м.н. Савицький В.М.
Контактна інформація викладача (-ів)	Звягін А.А. тел. 9-97 Курносов В.С. тел. 4-84 Савицький В.М. тел. 2-59
Консультації по курсу відбуваються	П'ятниця 16.00-17.00. пр. Науки, 47, он-лайн консультації через Skype або Wiber (для узгодження часу писати на електронну пошту)
Сторінка курсу	https://

Інформація про курс	<p>Дисципліна «Актуальні проблеми фізики низькотемпературного магнетизму» є вибіркою дисципліною зі спеціальності 104 – Фізика та астрономія для підготовки доктора філософії з природничих наук, яка викладається в 2-3 семестрах в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)</p>
Коротка анотація курсу	<p>Курс «Актуальні проблеми фізики низькотемпературного магнетизму» є курсом зі спеціалізації, який узагальнює та систематизує знання аспірантів, отримані при вивченні інших курсів, а також поглиблює розуміння та засвоєння університетського курсу загальної фізики. Курс знайомить з новими магнітними системами і явищами, що в них відбуваються під впливом різноманітних зовнішніх факторів. Крім того, курс знайомить з сучасними методами експериментальних досліджень властивостей магнетиків.</p>
Мета та цілі курсу	<p>Метою вивчення дисципліни «Актуальні проблеми фізики низькотемпературного магнетизму» є формування у майбутнього науковця глибокого розуміння універсальності явища магнетизму, його квантової природи, а також ознайомлення аспірантів з сучасним станом фізики низькотемпературного магнетизму, надання інформації про сучасні методи експериментального дослідження магнітних систем і явищ, а також їх теоретичного опису, зокрема для формування уявлення про проблеми і перспективи розвитку фізики низькотемпературного магнетизму. Освітньою ціллю курсу є формування вміння аспірантів самостійно вибирати і обґрунтовувати свій вибір щодо оптимального методу дослідження властивостей конкретного об'єкту заданої природи у процесі виконання дисертаційних робіт. В результаті вивчення даного курсу аспірант повинен знати основні поняття предмету, викладені у програмі курсу; вміти пояснити основні принципи експериментальних методів досліджень та використовувати їх у самостійній науковій роботі.</p>
Література для вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Боровик Е. С., Еременко В. В., Мильнер А. С. Лекции по магнетизму. – М.: ФИЗМАТЛИТ, 2005. – 512 с. 2. Вонсовский С.В. Магнетизм, М.: Наука, 1971. – 1031 с. 3. Тикадзуми С. Физика ферромагнетизма (Магнитные свойства вещества). – М.: "Мир", 1983. – 304 с. 4. Тикадзуми С. Физика ферромагнетизма (Магнитные характеристики и практические применения). – М., Мир, 1987. – 416 с. 5. Кринчик Г.С. Физика магнитных явлений. – М.: изд.МГУ, 1976. – 367. 6. Киттель Ч. Введение в физику твердого тела, М.: Наука, 1978. – 791 с. 7. Блейкмор Дж, Физика твердого тела, М: Мир, 1988. – 400 с. 8. Уайт Р. Квантовая теория магнетизма, М.: Мир. 1985. – 304 с. 9. Zvyagin A.A., Quantum Theory of One-Dimensional Spin Systems, Cambridge Scientific Publishers, Cambridge, 2010. – 330 pp.

	<ol style="list-style-type: none"> 10. Андерс А.Г. Магнитный резонанс в низкоразмерных магнитных системах. Харьк. нац. ун-т им. В.Н. Каразина. 2010. – 143 с. 11. Гуревич А.Г. Магнитный резонанс в ферритах и антиферромагнетиках. М., Наука, 1973. – 592 с. 12. Сликтер Ч. Основы теории магнитного резонанса, М.: Мир, 1981. – 448 с. 13. Еременко В.В. Введение в оптическую спектроскопию магнетиков. К.: Наукова думка, 1975. – 472 с. 14. Фабелинский И.Л. Молекулярное рассеяние света. М.: Наука, 1965. – 512 с. 15. Савицький В.М. Магнітні властивості речовини.: навч. посіб./ – Х.: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2010. – 328 с. 16. Товстолиткін О.І., Боровий М.О., Курилюк В.В., Куницький Ю.А. Фізичні основи спітроніки.: навч.посіб./ Вінниця.: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2014. – 500 с. 17. Туров Е.А. Физические свойства магнитоупорядоченных кристаллов, М. 1963. – 223 с. 18. Смарт Дж. Эффективное поле в теории магнетизма, М.: Мир, 1968. – 271 с. 19. А.И.Ахиезер, В.Г.Барьяхтар, С.В.Пелетминский, Спиновые волны, М., Наука, 1967. – 368 с. 20. С.В.Тябликов, Методы квантовой теории магнетизма, М., Наука, 1965. – 336 с. 21. Э.Г.Петров, Теория магнитных экситонов, Киев, Наукова думка, 1976. – 240 с. 22. Маттис Д. Теория магнетизма, - М.: «Мир», 1967. – 408 с. 23. Звездин А.К., Матвеев В.М., Мухин А.А., Попов А.И., Редкоземельные ионы в магнитоупорядоченных кристаллах, М.: Наука, 1985. – 296 с.
--	--

<p>Додаткова література:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Барьяхтар В.Г., Иванов Б.А., Магнетизм - что это? - К.: Наукова думка, 1991. – 207 с. 2. Каганов М.И., Цукерник В.М., Природа магнетизма – М.:Наука. 1982. – 192. 3. Ландсберг Г.С. Оптика. – М.: Наука, 1976. – 920 с. 4. Лагутин А.С., Ожогин В.И. Сильные импульсные магнитные поля в физическом эксперименте. М.: Энеогоатомиздат, 1988. – 192 с. 5. Уилсон М. Сверхпроводящие магниты. М.: Мир, 1985. – 405 с. 6. Лоунаспаа О.В. Принципы и методы получения температур ниже 1 К. М.: Мир, 1977. – 358 с. 7. Еременко В.В., Харченко Н.Ф., Литвиненко Ю.Г., Науменко В.М. Магнитооптика и спектроскопия антиферромагнетиков. К.: Наукова думка, 1989. – 264 с. 8. Еременко В.В., Сиренко В.А. Магнитные и магнитоупругие свойства антиферромагнетиков и сверхпроводников. – Киев : Наукова думка, 2004. – 295 с. 9. Карлин Р.. Магнетохимия. М. Мир, 1989.
-------------------------------------	--

	<p>10. Альтшулер С.А., Козырев Б.М., Электронный парамагнитный резонанс соединений элементов промежуточных групп, М.: Наука, 1972. – 670 с.</p> <p>11. Веллюз Л., Легран М., Грожан М. Оптический магнитный круговой дихроизм. М.: Мир, 1967. – 314 с.</p> <p>12. Б.Е.Левин, Ю.Д.Третьяков, Л.М.Летюк. Физико-химические основы получения, свойства и применение ферритов. – М.: Metallurgia, 1979. – 466 с.</p> <p>13. Косевич А.М., Иванов Б.А., Ковалев А.С., Нелинейные волны намагниченности. Динамические и топологические солитоны, К.: Наукова думка, 1983. – 192 с.</p> <p>14. И.Я.Коренблит, Е.Ф.Шендер. Спиновые стекла и неэргодичность, УФН, т.157, в.2, с.267, 1989.</p> <p>15. Нагаев Э.Л., Магнетики со сложными обменными взаимодействиями, М.: Наука, 1988. – 232 с.</p> <p>16. В.С.Львов, Нелинейные спиновые волны, М., Наука, 1987. – 272 с.</p> <p>17. Туров Е.А., Кинетические, оптические и акустические свойства антиферромагнетиков, Свердловск, 1990. – 131 с.</p> <p>18. В.С.Доценко. Физика спин-стекольного состояния, УФН, т.163, в.6, с.1, 1993.</p> <p>19. Zvyagin A.A., Finite size effects in correlated electron models: Exact results, Imperial College Press, London, 2005 - 350 p.</p> <p>20. Ю.А.Изюмов, Р.П.Озеров. Магнитная нейтронография, М., 1966. – 532 с.</p> <p>21. Ю.И.Петров. Физика малых частиц. – М.: «Наука», 1982. – 359 с.</p> <p>22. Л.М.Сороко. Интроскопия на основе ядерного магнитного резонанса. – М.: Энергоатомиздат, 1986. – 168 с.</p> <p>23. Изюмов Ю.А., Медведев М.В., Теория магнитоупорядоченных кристаллов с примесями, М.: Наука, 1970. – 271 с.</p> <p>24. Малоземов А., Слонзуски Дж., Доменные стенки в материалах с цилиндрическими магнитными доменами, М.: Мир, 1982. – 382 с.</p>
Тривалість курсу	120 год.

Обсяг курсу	36 годин аудиторних. 3 них 30 годин лекцій, 6 годин семінарських занять, 84 години самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення курсу аспірант повинен:</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знати місце явища магнетизму у сучасному техногенному суспільстві та його вплив на науково-технічний прогрес; - (на поняттєво-аналітичному рівні) знати фундаментальні поняття магнетизму, основні магнітні явища та процеси у твердих тілах, сучасні методи їх вивчення та основи створення магнітних систем і експериментального устаткування; а також наукові принципи створення функціональних магнітних матеріалів та їх практичного застосування; <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміти в межах простих теоретичних уявлень аналітично описати властивості основних класів магнетиків а також експериментально визначити належність речовини до певного магнітного класу; - обґрунтовано вирішувати фізичні задачі в рамках своєї спеціальності, використовуючи різнобічні міждисциплінарні знання з низькотемпературного магнетизму; - використовувати довідкову і навчальну літературу в галузі низькотемпературного магнетизму, знаходити інші необхідні джерела інформації і працювати з ними. - пояснювати основні принципи та використовувати вивчені експериментальні методи у самостійній науковій роботі.
Ключові слова	Магнітний момент, спін, обмінна взаємодія, діа- пара- та феромагнетик, антиферомагнетизм. Спектроскопія, резонансні явища, фазові переходи, квантування магнітного потоку, магнітоопір, магнітострикція, магнітоелектрики.

Формат курсу	Очний
---------------------	-------

Теми	<p>Тема 1. Квантова теорія магнетизму.</p> <p>Тема 2. Елементарні магнітні збудження в конденсованих середовищах</p> <p>Тема 3. Магнетики у зовнішньому магнітному полі та перспективи застосування магнітних явищ і матеріалів.</p>
Підсумковий контроль, форма	Залік, іспит
Пререквізити	Для вивчення курсу необхідні знання з курсу загальної фізики, зокрема електрики і магнетизму, оптики, квантової механіки, атомної фізики.

Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	В процесі навчання використовуються лекції, презентації, методичні матеріали та спеціальна література, наочні посібники, демонстраційні матеріали та відео.
Необхідне обладнання	Технічні засоби, необхідні для демонстрації презентацій, загально вживані програми і операційні системи.

<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні тощо : 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів <u>25</u> • реферативний огляд за темою: 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів <u>25</u> • іспит/залік: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів <u>50</u> Підсумкова максимальна кількість балів <u>100</u> <p>Позитивна оцінка поточної успішності (сумарного результату проміжної і модульної оцінки за семестр) за умови відсутності пропущених або невідпрацьованих семінарських занять є підставою допуску до підсумкової форми контролю. Враховується присутність на заняттях та активність аспіранта під час лекцій.</p>
<p>Питання до екзамену</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гіпотеза та теорема Ампера. 2. Орбітальний магнітний момент електрона в атомі. 3. Гіромагнітне відношення та його експериментальне визначення. 4. Постулати Бора. 5. Стаціонарні стани. Хвильова функція електрона. 6. Атом водню з точки зору квантової механіки. 7. Просторове квантування моменту кількості руху. 8. Магнітний момент у зовнішньому магнітному полі. 9. Фактор Ланде. 10. Природа спінової взаємодії. 11. Одержати формулу для розрахунку g-фактора електронної оболонки атома. 12. Структура атомного ядра. 13. Зв'язок Рассела – Саундерса. j_j - зв'язок. 14. Правила Хунда. 15. Терм атома. 16. Ефект Зеемана. 17. Теплоємність парамагнетика. Аномалія Шоттки. 18. Прості моделі магнетиків - модель Ізинга. 19. Теорія середнього поля для ферромагнетика. 20. Магнітні підґратки. Теорія середнього поля для антиферромагнетика. Переход типу спінової флюктуації. 21. Теорія фазових переходів Ландау. Скейлінг. Флуктуації параметру порядку. 22. Спінові хвилі. Низькотемпературна теплоємність магнітовпорядкованих систем. 23. Електронний парамагнітний резонанс.

24. Ядерний магнітний резонанс.
25. Магнітні резонанси в магнітовпорядкованих системах.
26. Основи магнітної нейтронографії.
27. Диполь-дипольна взаємодія
28. Прямий обмін. Непрямий (посередній) обмін.
29. Взаємодія Дзялошинського-Морія.
30. Взаємодія РККІ
31. Намагнічування системи невзаємодіючих моментів
32. Магнітний момент системи з довільним спіном
33. Магнітна анізотропія парамагнетиків
34. Закон Кюрі
35. Функція Бріллюена
36. Парамагнетизм електронів провідності у металі.
37. Розщеплення енергетичних рівнів
38. Намагнічення парамагнітних солей. Порівняння експериментальних даних та розрахованих за рівнянням Бріллюена
39. Намагнічування системи моментів, що взаємодіють між собою
40. Рівняння Ван-Флека
41. Закон Кюрі-Вейса
42. Парамагнетизм Паулі.
43. Заморожування орбітального моменту у кристалічному полі.
44. Магнітооптичні ефекти.
45. Спінові хвилі, їх взаємодія з електромагнітним випромінюванням.
46. Екситон-магнонне поглинання світла в антиферомагнетиках.
47. Механізми розсіяння світла на магнонах.
48. Електромагнони в магнітоелектриках.
49. Нелінійні магнітні збудження, солітони.
50. Фазова діаграма надпровідника у зовнішньому магнітному полі.
51. Як відбувається руйнування НС у НП 2-го роду?
52. Що таке пінінг у надпровідниках?
53. Проміжний та змішаний стан у надпровідниках.
54. Квантування магнітного потоку
55. Пояснити вираз: “надпровідник – ідеальний діамагнетик”.
56. Дати характеристику надпровідників 1-го та 2-го роду.

	<p>57. Що таке вихори Абрикосова?</p> <p>58. Охарактеризувати “м’які” та “жорсткі” надпровідники.</p> <p>59. У чому полягає ефект Джозефсона?</p> <p>60. Що таке “довжина когерентності” у НП? Її характерна величина?</p> <p>61. Як відбувається руйнування НС у НП 1-го роду?</p> <p>62. Що таке СКВІД?</p> <p>63. Що таке магнітоелектрики?</p> <p>64. Що таке крип магнітного потоку?</p> <p>65. Охарактеризувати процес перекидання підгранок одновісного АФМ у зовнішньому магнітному полі.</p> <p>66. Зобразити конфігурацію векторів намагнічення підгранок під час спін-флоп переходу.</p> <p>67. Практичне застосування явища магнітострикції.</p> <p>68. Гальваномагнітні явища та їх природа.</p> <p>69. Ефект Холла та його застосування.</p> <p>70. Природа магнітоопору у електричних провідниках.</p> <p>71. Що таке спінтроніка?</p> <p>72. Сучасні магнітні матеріали.</p> <p>73. Принцип запису інформації на магнітних носіях.</p> <p>74. Термомагнітний метод запису інформації.</p> <p>75. Використання магнітних явищ для діагностики захворювань у медицині.</p>
<p>Опитування</p>	<p>. Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

ДОДАТОК

Схема курсу Актуальні проблеми фізики низькотемпературного магнетизму

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1 тиж.	Тема 1. Класична електродинаміка. Магнітний момент. Термодинаміка і статистична механіка магнетиків. Теорема Бора- ван Льовен. Електрон в кулонівському потенціалі ядра. Квантова механіка орбітальних моментів. Рівняння Дірака. Спін. Ферміони і бозони.	Лекція, самостійна робота		<ol style="list-style-type: none"> 1. Каганов М.И., Цукерник В.М., Природа магнетизма – М.:Наука. 1982. – 192. 2. Маттис Д. Теория магнетизма, - М.: «Мир», 1967. – 408 с. 3. Zvyagin A.A., Finite size effects in correlated electron models: Exact results, Imperial College Press, London, 2005 - 350 p. 4. Уайт Р. Квантовая теория магнетизма, М.: Мир. 1985. – 304 с. 5. Zvyagin A.A., Quantum Theory of One-Dimensional Spin Systems, Cambridge Scientific Publishers, Cambridge, 2010. – 330 pp. 	2 год. аудит. 7 год. самостійної роботи	1 тиждень
2 тиж.	Тема 1. Спін-орбітальна взаємодія. Частково заповнені орбіталі. Правила Хунда.	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота		<ol style="list-style-type: none"> 1. Уайт Р. Квантовая теория магнетизма, М.: Мир. 1985. – 304 с. 2. Маттис Д. Теория магнетизма, - М.: «Мир», 1967. – 408 с. 3. Звездин А.К., Матвеев В.М., Мухин А.А., Попов А.И., Редкоземельные ионы в магнитоупорядоченных кристаллах, М.: Наука, 1985. – 296 с. 	4 год аудит. 2 год. семінар, 7 год.	1 тиждень

	<p>Повний момент. Ефект Зеемана. Кристалічне поле. Ефект Яна-Теллера. Диполь-дипольна взаємодія. Молекула водню. Прямий обмін. Кінетичний обмін. Непрямий (посередній) обмін. Взаємодія Дзялошинського-Морія. Взаємодія РККІ.</p>			<p>4. Zvyagin A.A., Quantum Theory of One-Dimensional Spin Systems, Cambridge Scientific Publishers, Cambridge, 2010. – 330 pp. 5. Киттель Ч. Введение в физику твердого тела, М.: Наука, 1978. – 791 с. 6. Альтшулер С.А., Козырев Б.М., Электронный парамагнитный резонанс соединений элементов промежуточных групп, М.: Наука, 1972. – 670 с.</p>	самостійної роботи	
3 тиж.	<p>Тема 1. Прості моделі магнетизму – модель Ізінга. Опис упорядкованих магнетиків. Середнє поле. Елементарні збудження – магнони. Фазові переходи. Теорія Ландау. Урахування флуктуацій. Скейлінг.</p>	Лекція, самостійна робота		<p>1. Zvyagin A.A., Quantum Theory of One-Dimensional Spin Systems, Cambridge Scientific Publishers, Cambridge, 2010. – 330 pp. 2. Смарт Дж. Эффективное поле в теории магнетизма, М.: Мир, 1968. – 271 с. 3. А.И.Ахиезер, В.Г.Барьяхтар, С.В.Пелетминский, Спиновые волны, М., Наука, 1967. – 368 с. 4. Туров Е.А. Физические свойства магнитоупорядоченных кристаллов, М. 1963. – 223 с. 5. Звездин А.К., Матвеев В.М., Мухин А.А., Попов А.И., Редкоземельные ионы в магнитоупорядоченных кристаллах, М.: Наука, 1985. – 296 с. 6. С.В.Тябликов, Методы квантовой теории магнетизма, М., Наука, 1965. – 336 с. 7. В.С.Львов, Нелинейные спиновые волны, М., Наука, 1987. – 272 с. 8. Нагаев Э.Л., Магнетики со сложными обменными взаимодействиями, М.: Наука, 1988. – 232 с.</p>	2 год. аудит., 7 год. самостійної роботи	1 тиждень

4 тиж.	Тема 1. Динамічні властивості квантових систем. Магнітні резонанси: електронний парамагнітний резонанс, ядерний магнітний резонанс, ферро- та антиферромагнітні резонанси. Магнітна нейтронографія.	Лекція, самостійна робота		<ol style="list-style-type: none"> 1. Гуревич А.Г. Магнитный резонанс в ферритах и антиферромагнетиках. М., Наука, 1973. – 592 с. 2. Сликтер Ч. Основы теории магнитного резонанса, М.: Мир, 1981. – 448 с. 3. Альтшулер С.А., Козырев Б.М., Электронный парамагнитный резонанс соединений элементов промежуточных групп, М.: Наука, 1972. – 670 с. 4. Ю.А. Изюмов, Р.П. Озеров. Магнитная нейтронография, М., 1966. – 532 с. 5. Zvyagin A.A., Quantum Theory of One-Dimensional Spin Systems, Cambridge Scientific Publishers, Cambridge, 2010. – 330 pp. 6. Туров Е.А., Кинетические, оптические и акустические свойства антиферромагнетиков, Свердловск, 1990. – 131 с. 	2 год. аудит., 7 год. самостійної роботи	1 тиждень
5 тиж.	Тема 2. Намагнічування речовин у зовнішньому полі. Діамагнетизм, парамагнетизм. Взаємодія парамагнітних центрів. Ступені свободи, що пов'язані з магнітними моментами центрів.	Лекція, самостійна робота	презентація	<ol style="list-style-type: none"> 1. Боровик Е.С., Еременко В.В., Мильнер А.С. Лекции по магнетизму. – М.: ФИЗМАТЛИТ, 2005. – 512 с. 2. Вонсовский С.В. Магнетизм, М.: Наука, 1971. – 1031 с. 3. Тикадзуми С. Физика ферромагнетизма (Магнитные свойства вещества). – М.: "Мир", 1983. – 304 с. 4. Тикадзуми С. Физика ферромагнетизма (Магнитные характеристики и практические применения). – М., Мир, 1987. – 416 с. 5. Кринчик Г.С. Физика магнитных явлений. – М.: изд.МГУ, 1976. – 367. 	2 год. аудит. 7 год. самостійної роботи	1 тиждень

6 тиж.	Тема 2. Магнітне впорядкування. Основний стан. Роль розмірності магнітної структури. Спінові хвилі, як збудження над основним станом. Нелінійні магнітні збудження. Солітони.	Лекція, самостій на робота	презентація	<ol style="list-style-type: none"> 1. Уайт Р. Квантовая теория магнетизма, М.: Мир. 1985. – 304 с. 2. Туров Е.А. Физические свойства магнито-упорядоченных кристаллов, М. 1963. – 223 с. 3. Киттель Ч. Введение в физику твердого тела, М.: Наука, 1978. – 791 с. 4. А.И. Ахиезер, В.Г. Барьяхтар, С.В. Пелетминский, Спиновые волны, М., Наука, 1967. – 368 с. 5. Косевич А.М., Иванов Б.А., Ковалев А.С., Нелинейные волны намагнитченности. Динамические и топологические солитоны, К.: Наукова думка, 1983. – 192 с. 6. В.С. Львов, Нелинейные спиновые волны, М., Наука, 1987. – 272 с. 	2 год. аудит. 7 год. самостійної роботи	1 тиждень
7 тиж.	Тема 2. Феноменологія взаємодії електромагнітних хвиль з магнітними збудженнями одното багаточастинкової природи.	Лекція, семінарське заняття, самостій на робота	презентація	<ol style="list-style-type: none"> 1. Еременко В.В. Введение в оптическую спектроскопию магнетиков. К.: Наукова думка, 1975. – 472 с. 2. Еременко В.В., Харченко Н.Ф., Литвиненко Ю.Г., Науменко В.М. Магнитооптика и спектроскопия антиферромагнетиков. К.: Наукова думка, 1989. – 264 с. 3. Гуревич А.Г. Магнитный резонанс в ферритах и антиферромагнетиках. М., Наука, 1973. – 592 с. 4. С.В. Тябликов, Методы квантовой теории магнетизма, М., Наука, 1965. – 336 с. 5. Андерс А.Г. Магнитный резонанс в низкоразмерных магнитных системах. Харьк. нац. ун-т им. В.Н. Каразина. 2010. – 143 с. 	2 год. аудит., 2 год. семінар, 7 год. самостійної роботи	1 тиждень
8 тиж.	Тема 2. Характерні прояви в спектрах оптичного поглинання, ДІЧ поглинання, комбінаційного (раманівського та	Лекція, самостій на робота	презентація	<ol style="list-style-type: none"> 1. Еременко В.В. Введение в оптическую спектроскопию магнетиков. К.: Наукова думка, 1975. – 472 с. 2. Фабелинский И.Л. Молекулярное рассеяние света. М.: Наука, 1965. – 512 с. 3. Э.Г. Петров, Теория магнитных экситонов, Киев, Наукова думка, 1976. – 240 с. 	2 год. аудит. 7 год. самостійної роботи	1 тиждень

	бріллюенівського) розсіяння світла. Експериментальна техніка оптичного поглинання, ДЧ поглинання, раманівського та мандельштам-бріллюенівського розсіяння світла.					
9 тиж.	Тема 3. Магнітні властивості надпровідників. Ефект Мейснера. Критичні магнітні поля та критичні струми. Проникнення поля в надпровідники першого та другого роду. Вихори Абрикосова. Магнетизм і ВТНП.	Лекція, самостійна робота	Демонстраційні плакати, демонстраційні відео матеріали	<ol style="list-style-type: none"> 1. Блейкмор Дж, Физика твердого тела, М: Мир, 1988. – 400 с. 2. Вонсовский С.В. Магнетизм, М.: Наука, 1971. – 1031 с. 3. Савицький В.М. Магнітні властивості речовини.: навч. посіб./ – Х.: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2010. – 328 с 4. Барьяхтар В.Г., Иванов Б.А., Магнетизм - что это? - К.: Наукова думка, 1991. – 207 с. 	2 год. аудит. 7 год. самостійної роботи	1 тиждень
10 тиж.	Тема 3. Антиферромагнетик у зовнішньому магнітному полі. Експериментальні дослідження перекидання магнітних підгранок Проміжний стан антиферромагнетика	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Демонстраційні плакати, демонстраційні моделі	<ol style="list-style-type: none"> 1. Еременко В.В., Сиренко В.А. Магнитные и магнитоупругие свойства антиферромагнетиков и сверхпроводников. – Киев : Наукова думка, 2004. – 295 с. 2. Савицький В.М. Магнітні властивості речовини.: навч. посіб./ – Х.: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2010. – 328 с. 3. Лагутин А.С., Ожогин В.И. Сильные импульсные магнитные поля в физическом эксперименте. М.: Энеогаотомиздат, 1988. – 192 с. 4. Туров Е.А. Физические свойства магнито-упорядоченных кристаллов, М. 1963. – 223 с. 	3 год. аудит., 2 год. семінар, 7 год. самостійної роботи	1 тиждень

11 тиж.	Тема 3. Гальваномагнітні явища. Ефект Холла. Явище магнітоопору Струм спінополяризованих електронів. Спінтроніка. Квантування магнітного потоку. Ефект Джозефсона.	Лекція, самостійна робота	Демонстраційні плакати,	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вонсовский С.В. Магнетизм, М.: Наука, 1971. – 1031 с. 2. Савицький В.М. Магнітні властивості речовини.: навч. посіб./ – Х.: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2010. – 328 с. 3. Лоунасмаа О.В. Принципы и методы получения температур ниже 1 К. М.: Мир, 1977. – 358 с. 4. Блейкмор Дж, Физика твердого тела, М: Мир, 1988. – 400 с. 5. Товстолиткін О.І., Боровий М.О., Курилюк В.В., Куницький Ю.А. Фізичні основи спінтроніки.: навч.посіб./ Вінн.: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2014. – 500 с. 	3 год. аудит. 7 год. самостійної роботи	1 тиждень
12 тиж.	Тема 3. СКВІД-магнітометри. Сучасні магнітні матеріали та їх застосування. Надпровідні магнітні системи та принципи їх створення. ЯМР-томографія.	Лекція, самостійна робота	Демонстраційні плакати, відео матеріали, демонстраційні зразки	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лоунасмаа О.В. Принципы и методы получения температур ниже 1 К. М.: Мир, 1977. – 358 с. 2. Уилсон М. Сверхпроводящие магниты. М.: Мир, 1985. – 405 с. 3. Савицький В.М. Магнітні властивості речовини.: навч. посіб./ – Х.: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2010. – 328 с. 	2 год. аудит. 7 год. самостійної роботи	1 тиждень